

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR.206
din 19.03.2008**

Dosar nr.: 651/2007

Petiția nr.: 13139/23.10.2007

Petent: C I

Obiect: tratament discriminatoriu în raport cu modul de soluționare al unui dosar penal și asigurare asistență judiciară în fața organelor de cercetare penală

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

I.1.1. C I, domiciliat în

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. Procuror PER, din cadrul parchetului de pe lângă Tribunalul Chișineu Cris, cu sediul în Str. Infrățirii, Nr. 87.

II. Obiectul sesizării

2.1. Sesizarea petentului vizează atitudinea procurorului într-o cauză aflată în curs de soluționare la Parchetul de pe lângă Tribunalul Chișinau Cris și solicită acordarea de asistență judiciară, în speță apărător.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Petentul, arată că datorita unui angajament asumat în fata Procurorului, care nu a avut ca rezultat plata cheltuielilor medicale, ceea ce în opinia sa constituie o eroare judiciară, deși s-a făcut proba cu martori și deși avocatul care reprezenta petentul a făcut nenumărate sesizări, cazul nu are o rezoluție

favorabilă din partea procurorului. Petentul arată că în prezent nu mai poate fi reprezentat de avocatul său, nu dispune de mijloacele financiare necesare pentru a fi reprezentat în fața instanțelor de judecată. Se solicită urgentarea soluționării dosarului în conformitate cu probatoriul depus la dosar precum și acordarea asistenței judiciare printr-un aparator.

IV. Procedura de citare

4.1. Urmare petiției înregistrate cu nr. 13139 din 23.10.2007, Colegiul Director a solicitat punctul de vedere al Ministerului Justiției, prin adresa înregistrată cu nr. 14563 din 07.11.2007.

4.2. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare.

4.3. Prin adresa înregistrată cu nr.1655 din 22.01.2008, având în vedere conținutul petiției, Colegiul Director a ridicat din oficiu excepția de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Prin adresa s-a pus în vedere părții să își formuleze propriile apărări.

4.4. Până la soluționarea petiției, petentul nu a comunicat punctul său de vedere față de excepția ridicată.

V. Susținerile părților

5.1.1. Pe fond, petentul arată că a suferit un accident colectiv de muncă și în acest context, datorită unui angajament asumat în fața Procurorului, care nu a avut ca rezultat plata cheltuielilor medicale părților vătămate, ceea ce în opinia sa constituie o eroare judiciară, deși s-a făcut proba cu martori și deși avocatul care reprezentat petentul a făcut nenumărate sesizări, cazul nu are o rezoluție favorabilă din partea procurorului. Petentul arată că în prezent nu mai poate fi reprezentat de avocatul său și nu dispune de mijloacele financiare necesare pentru a fi reprezentat în fața instanțelor de judecată.

5.1.2. Petentul arată că procurorul în cauză nu a soluționat dosarul ci a dispus reluarea declarațiilor martorilor cât și a petentului, și pe fond, solicită urgentarea în vederea soluționării dosarului în mod corect, pe baza probatoriului indicat de petent, a declarațiilor reale ale martorilor.

5.1.3. Petentul solicită asistență juridică și socială pentru a definitiva procesul în fața instanțelor de judecată.

Punctul de vedere al Ministerului Justiției

5.2.1. Ministerul Justiției arată că aspectele invocate de petent privind gestionarea și soluționarea unui dosar aflat în curs de cercetare vizează parchetul care instrumentează dosarul, în speta Parchetul de pe lângă

Judecătoria Chişineu-Cris sau Consiliul Superior al Magistraturii, responsabil de activitatea profesională a magistraţilor.

5.2.2. Faţă de solicitarea petentului în vederea angajării unui aparator se invoca prevederile art. 173 din Codul de procedură penală care dispun: „Când organul judiciar apreciază că din anumite motive partea vătămată, partea civilă sau partea responsabilă civilmente nu şi-ar putea face singură apărare, dispune din oficiu sau la cerere luarea măsurilor pentru desemnarea unui apărător”. Prin urmare, petentul poate solicita organului judiciar numirea unui avocat. De asemenea, în apărarea intereselor patrimoniale, petentul poate face pe calea unei acţiuni civile, solicitarea de acordare a asistenţei judiciare, în condiţiile art. 74-81 C.proc.civ., atât sub forma acordării de facilităţi la plata taxelor judiciare cât şi sub forma apărării şi asistenţei gratuite printr-un avocat delegat de baroul avocaţilor.

VI. Motivele de fapt şi de drept

6.1. Colegiul Director ia act de faptul că petiţia, sub aspectul faptelor care urmează a fi analizate, astfel cum este redactată, se referă la modul de soluţionare al unui dosar penal de către organele de cercetare penală, în speţă procuror, şi subsecvent solicită acordarea de asistenţă judiciară în vederea reprezentării sale în faţa organelor judiciare respectiv a instanţelor de judecată.

7.1. **În drept**, analizând faptele reţinute în acest caz, **Colegiul Director** se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferenţa de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenţie, atunci **când se induc distincţii între situaţii analoage şi comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă şi obiectivă**. Instanţa europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă **„trebuie stabilit că persoane plasate în situaţii analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferenţial şi că această distincţie nu-si găseste nici o justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

7.2. În acelaşi sens, Curtea Europeană de Justiţie a statuat principiul egalităţii ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalităţii exclude ca situaţiile comparabile să fie tratate diferit şi situaţiile diferite să fie tratate similar, cu excepţia cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**. (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccheri and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismou Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and

others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 oara.91)

7.3. Curtea Constituțională a României care a statuat cu valoare de principiu că „principiul egalității nu este sinonim cu uniformitatea, astfel încât pentru situații diferite poate exista un tratament juridic diferit, recunoscându-se dreptul la diferență”. (Vezi Decizia nr.70 din 15 decembrie 1993, Decizia nr.307 din 27 decembrie 1994, Decizia nr.139 din 19 noiembrie 1996, Decizia nr.20/2000, Decizia nr.49/2000, Decizia nr.126/2000, Decizia nr.151/2000 și altele)

7.4. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

7.5. Raportat la principiile în materia egalității și a non-discriminării statuate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Curtea Europeană de Justiție, Curtea Constituțională a României și la obiectul petiției deduse soluționării, Colegiul Director ia act de **Decizia nr.322/2001** publicată în Monitorul Oficial nr.66/2002, prin care **Curtea Constituțională** reține: „ În deplină concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, art.6 pct.1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (ratificată prin Legea nr.30 din 18 mai 1994) și alte tratate internaționale la care România este parte, Constituția României consacră în cap.VI, intitulat “Autoritatea judecătorească”, principiile organizării și înfăptuirii justiției în țara noastră. În conformitate cu aceste principii, în România justiția se înfăptuiește prin Curtea Supremă de Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege [art.125 alin.(1)], compuse din judecători independenți care se supun numai legii [art.123 alin.(2)]. ...În scopul garantării independenței... prin Constituție a fost instituit, ca o a treia componentă a autorității judecătorești, Consiliul Superior al Magistraturii, compus în exclusivitate din magistrați aleși de Parlament, care are ca principală funcție asigurarea inamovibilității, a independenței și a imparțialității judecătorilor...prin puterea de decizie în ceea ce privește promovarea în funcție și transferarea judecătorilor, precum și prin rolul de consiliu de disciplină al judecătorilor. ...Pe baza textelor constituționale menționate, Curtea reține că **justiția este în exclusivitate** o funcție a statului, care, **potrivit art.125 alin.(1)** din Constituție,

se realizează prin Curtea Supremă de Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege, **fiind exclusă posibilitatea desfășurării activității de jurisdicție de către alte structuri sau de către persoane ori instituții private.** Curtea reține, de asemenea, că **activitatea de judecată se înfăptuiește, în numele legii, exclusiv de către membrii acestor instanțe,** adică de **judecători,** întrucât doar cu privire la aceștia se proclamă prin art.123 alin.(2) din Constituție că sunt independenți și se supun numai legii. În consecință, este exclusă posibilitatea de a se atribui puterea de judecată, împuternicirea de a supune dreptul și altor persoane decât judecătorilor.”

7.6. În acest sens, art.125 în alin. 1, alin.2. și alin.3 din Constituție statuează înfăptuirea justiției potrivit legii, dispunând că justiția este unică și imparțială, egală pentru toți iar judecătorii sunt independenți și se supun numai legii. Aceasta face ca în activitatea de judecată, judecătorii să nu poată fi supuși nici unei directive din partea puterii legislative sau executive.

7.7. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că puterile publice nu pot adresa instrucțiuni instanțelor de judecată, în speță membrilor acestora în ceea ce privește exercițiul funcțiilor lor și nici să interzică executarea hotărârilor judecătorești pronunțate. (vezi în acest sens hotărâre pronunțată în cauza Van de Hurkc v. the Netherlands, 19 aprilie 1994, parag. 45, coroborat cu hotărârile pronunțate în cauzele Benthem v. the Netherlands, 23 October 1985, Series A no. 97, p. 17, para. 40; H. v. Belgium, 30 November 1987, Series A no. 127, p. 34, para. 50; and Belilos v. Switzerland, 29 April 1988, Series A no. 132, p. 29, para. 64).

7.8. Pe de altă parte, reținem că textul constituțional din art.129 statuează că „Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii”. Astfel, controlul legalității hotărârilor judecătorești este asigurat în cadrul sistemului căilor de atac.

7.9. Față de obiectul petiției și aspectele de fapt în cauză, Colegiul Director reține că petentul critică modul în care organele de cercetare penală efectuează actele de urmărire penală precum și administrarea probatoriului în cadrul dosarului în curs de cercetare.

7.10. Or, raportat la principiile privind justiția, activitatea instanțelor de judecată și a organelor de cercetare penală și modul de soluționare al plângerilor de către membrii instanțelor de judecată și procurori, Colegiul director reține, în speță, astfel cum a statuat și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, că autoritățile publice nu pot adresa instrucțiuni instanțelor de judecată, membrilor acestora în ceea ce privește exercițiul funcțiilor lor și nici să interzică executarea hotărârilor judecătorești pronunțate (vezi infra parag. 7.6.).

7.11. Coroborat acestui aspect, Colegiul Director reține aplicarea art.129 din Constituție potrivit căruia „Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii” împreună cu aplicarea prevederilor art.97 din Legea nr. 303/2004, privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, care prevede că: „(1) Orice persoană poate sesiza Consiliul Superior al Magistraturii, direct sau prin conducătorii instanțelor ori ai parchetelor, în legătură cu activitatea sau conduita necorespunzătoare a

judecătorilor sau procurorilor, încălcarea obligațiilor profesionale în raporturile cu justițiabilii ori săvârșirea de către aceștia a unor abateri disciplinare.

7.12. Colegiul Director reține că potrivit alin. (2) al art.97 din Legea nr.303/2004, republicată, „exercitarea dreptului prevăzut la alin.1 nu poate pune în discuție soluțiile pronunțate prin hotărârile judecătorești, care sunt supuse căilor legale de atac.

7.13. Sub aspectul solicitării petentului de acordare din partea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării de asistență juridică în fața instanțelor de judecată din București, raportat la prevederile art. 19, lit. e din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, Consiliul nu este abilitat, prin actul normativ de reglementare a activității sale, să acorde asistență juridică, respectiv reprezentare, în fața instanțelor de judecată ori a organelor de cercetare penală, pentru persoane fizice sau juridice.

7.14. Având în vedere prevederile legale invocate mai sus cât și petiția astfel cum este formulată, Colegiul Director nu poate reține fapte sau acte care pot fi analizate sub aspectul celor care intră sub incidența prevederilor Ordonanței de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. faptele prezentate nu sunt de competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform Ordonanței de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;

2. clasarea dosarului;

3. se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte;

4. o copie a hotărârii se va transmite petentului C _____, domiciliat

in _____

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

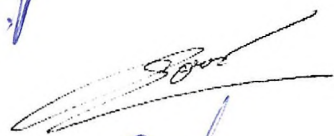

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Președinte

COMȘA CORINA NICOLETA – Membru

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

IONIȚĂ GHEORGHE – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA PAULA ROXANA – Membru

Data redactării 28.03.2007

Red. D.G., Tehnored. A.P., 2 exemp.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

